

Nola hag ar
Voul-Erc'h

1. Nedeleg a zo o tont

Bep mintin da vare miz Kerzu, an abavantoù kentañ a zigore Nola a oa ar re a ginkle deziadur an Azvent. Goude-se e tigre abavantoù he c'hambr. Ar c'houmoul a yae war-raok, goustadik, evel deñved skuizh sammet dindan o gloan bonner. Stouiñ a rae he fenn dre ar prenestr da evezhiañ an oabl ha pep barrad avel a c'hellfe kas erc'h gantañ. Gant ar yenijenn e ruze beg he fri hag he divjod leun a bikoù panez. Stagañ a reas he blev foutouilhek gant ur seizenn. Ken rodellet e oant ma talc'hent en o sav o-unan. Gwiskañ a reas he sae-kambr gant piz, silañ a reas he zreid en he loeroù, ha diskenn prim gant an diri.

Ar c'houlz mat evit mont da gerc'hat ar sapinenn. Ha ma vefent aet kuit hepdon ?

Didrouz e oa an ti, evel pa ne vije den ebet ken eno estregeti. Gwiskañ a reas he loeroù-hir gloan betek kreiz he c'hof ront, ha tortigellat d'en em silañ en he sae limestra. Disoñjal a reas sachañ war ar serr-prim ha diskenn a reas an diri d'an daoulamm. E traoñ ar marzoù e oa parket, daou-ha-daou, an euzoù kaoutchoug ha re botoù he breur. C'hwezhañ a reas gant an disamm hag e steuzias an dipit.

« - Goulven ? Mamm-gozh ? »

Edont o c'hoari, mut, tro-dro d'an daolig echedoù e-kichen ar siminal. O zalioù a oa ridet gant prederioù krogadoù hir. Tamm-ha-tamm en em veske ar pezhioù gwenn ha du war an talbenn heñvel d'un dabletezenn chokolad gouest da zesachañ aket lipous Nola.

« Demat deoc'h » a lâras-hi o pokat jod pep hini, hep kaout respont ebet estreget kan he bouzelloù. Div grampouezhenn, kaotigell sivi a gasas war ar bladenn etrezek ar saloñs d'ober pred Mari-Glazik dirak ar flamennoù. Pa gerzhas war beg he loeroù-hir re vras e tañsas ar jabadao da gavout en-dro he c'hempouez war ar planchod risklus. Gwallreuz ebet, dalc'het mat he dijuni gant Nola, met ne viras ket Mamm-gozh da fuloriñ kerkent, he blev heñvel da re Nola, savet a-bik gant ar gounnar.

« Da chaosonioù plac'hig ! Diouzhtu. »

Gouzout a rae Nola e oa arabat disentiñ, dreist-holl pa veze Mamm-gozh o koll he fartienn. Ha ne sioulae ket keit ma n'he doa ket gounezet. « Diwall da gouezhañ ha da derriñ un askorn bennak. Ijin 'ta ! Nag a blijadur a zo da lidañ Nedeleg gourvezet, ken reut hag un delwenn blastr. »

Nola a hoskellas he fenn ha da grapat d'an nec'h gant ar mennozh furchal e pep lec'h er gambr, dindan ar gwele koulz hag er pres dilhad, d'o c'havout.

Koulskoude, pa dremenas dirak atalier Tad-kozh e arsavas gant ar souezh : ur son divoutin e oa o paouez klevet. Ne oa ket tintadur ar biroù o kammediñ disehan e bered an horolajoù, met un trouz kreñvoc'h. Un trouz benveg merglet. Ha padal e oa kloz ar sal abaoe pell. Difennet groñs e oa mont-tre. *Ha ma vefe dibrenn an nor ? A c'hwezhas da Nola mouezhig diabarzh ar frankiz. En tu all e*

c'heller c'hoari ar gantreerez.

Tapout a reas krog en dornell.

Pas ! Arabat eo. Kilañ a reas trumm. *Ur bern dudioù plijus a zo hag hennezh a zleez disoñjal,* a lâras mouezh an aon. Gling ! A reas ar morailh, tra m'en em ziskouezas Sir Thomaz e toull an nor.

Hennezh a oa un aotomat bet savet gant Tad-kozh gwerso, diwar houarnajoù torret an ti.

Rodaouegoù, pezhioù forn, tuelennoù ha gwinterelloù a rae e gorf mistr, pintet warnañ ur virvilherezh gozh toullet gant daoulagad kanetennoù ramzel sterniet gant skrafennoù evit an divabrant, hag ur pej arzh evit an dent.

Nola a zisoñjas he chaosonioù,

he dijuni,

hag an arabatoù.

Priata a reas he mignon kozh adkavet.

« Degemer mat dit er pezh diaotreet », eme Sir Thomaz.

***

2. An dizoloadenn

Den ebet na oa bet o lakaat e dreid e stal Tad-kozh abaoe pell. Teñval e oa al lec'h. Seul un neudenn lugernus a dremene etre ridozioù al lukan o tiskuilhañ stummoù an horolajoù. Bez e oant bras, munut, ront pe tric'hornek. An darn vrasañ a yae en-dro ha pep eilenn e sterlinke ar bizied.

Sir Thomaz a dommas bep a vanne chokolad tomm en e fornigell-gof. Goude bezañ goullonderet e das e krogas an aotomat da vont a-dreuz. Digeriñ ha serriñ a reas disehan e valvennoù, tra ma troe e benn warni hec'h unan gant storlokoù gwigourus betek trouzal evel safar ur gwallzarvoud tren, ha kouezhañ a-hed korf war al leur !

Nola a furchas e tiretennoù an daol-labour, hag e-mesk biñsoù, skoulmoù orjaloù aour, ha gwaskoù e kavas an distoufer kouevr da sankañ e toull-alc'hwez-kein an aotomat. Ar rodoù a dintas drant en-dro gant lusk an distoufer ha Sir Thomaz da zihuniñ. « Ma faourkaezh mignon, n'eo ket bet graet war da zro abaoe pell », emezi, o sevel war ar skaon evit tapout ar pod-dienn diverglañ *houarn-ultra* e lein ar pezh-arrebeuri kromm gant samm an horolajoù a-vil-vern. Dispourbelliñ a reas he daoulagad o tizoloiñ un teñzor n'he doa morse gwelet e par a-ziagent. Ur voul-erc'h brav-meurbet. Diboultrennañ a reas anezhi gant beg he sae piz. « Ti Mamm-gozh an hini eo », a voemas Nola. Hañvalout a rae kement d'an ti gwir ma c'helled soñjal e oa bet bihanaet anezhañ, koulz ha gwez sapr an trowardroioù, d'o lakaat e-barzh ar glogorenn wer. Pa hejas ar plac'hig ar voul e strinkas ar pailhur gwenn e doare erc'h. E-pad ur frapadig e strinkellikas ar garlantez a ginkle an doenn betek ma kouezhas ar valzenn ziwezhañ. Nola a hejas anezhi en-dro meur a wech hag holl gouleier an ti a enaouas. Ur stumm a zeuas war-wel e stern ur prenestr lugernus. An dremmskeud a oa gantañ un torkad-blev a-vent gant ur potimaron. Mamm-gozh, munudig, o zourañ he louzaouennoù er gegin. Pep tra a oa heñvel d'ar wirionez. Nola a gerzhas etrezek al lukan da vamiñ dirak ar burzhud. Bremañ e oa war-wel he zrolinenn ivez.

« Taol evezh, bresk-meurbet eo », eme an aotomat. « Da dad-kozh en doa lakaet en e soñj e brofañ d'az Mamm-gozh. Da vintin nedeleg, n'az po ket nemet lakaat ar voul e-mesk ar profoù all. »

A-greiz-holl e tasonnas anv Nola dre an ti a-bezh, abalamour ma oa Mamm-gozh o c'hervel anezhi.

« Deus 'ta ganeomp da gerc'hat ar sapinenn ! »

« Dav eo din parañ ma rodaouegoù, ma baouezo ma c'horf gant e sonadeg heñvel d'ur gontell dantek frotet ouzh ur forc'hig. Netra ne blij din-me evel son ur voest-vuzik.

- Nola?! A dregernas adarre mouezh Mamm-gozh, kalz tostoc'h. O sellet er voul-erc'h e welas dre prinistri an diri e oa o krapat d'an daou lamm da zont d'he glask.

Ar plac'hig a silas ar voul-erc'h e donder he sakod, dre-guzh, ha tec'hout a reas gant hast a-gammedigoù, laouen gant he c'hevrin nevez, o serriñ an nor goustadik war he lerc'h.

* * *

3. Ar gwallzarvoud

– Amañ emañ ! A lâras Nola dianal. O klask ma c'hofignonoù e oan. Mamm-gozh a gredas ar gevier dre ma respontas kerkent e oa poent lakaat he re votoù, kentoc'h. Edo Goulven o c'hortoz en trepas, kafunet en e vantell, ar bal hir en dorn. Mamm-gozh a gemeras ar vourc'hal, Nola ar baner, ha mont a rejont er yenijenn, dre koadeier an dorgenn, etre reier ront divent gwisket gant mann hag a lede ar wenojenn droidellus.

Santout a rae Nola ar voul e foñs he godell, o stekiñ ouzh he morzhed. Moustrañ a rae war he c'hoant, ken diaes ma oa dezhi chom hep sellet outi. Mamm-gozh a gasas ur ganaouenn, hag an daou vugel da ziskan, tra ma tastument skourroù kelenn o ferlez ruz hag e kutuilhent skoulmoù uhelvarr. Sioulder ar pardaez a gouezhas trumm war bleñchoù. Mamm-gozh he c'higennoù divuzul a ruzas ar wezenn dibabet war-zu ar gêr, o vountañ he bugale da blantañ tizh en o c'hammedoù.

Kement a vall a oa war Nola da vezañ hec'h-unan gant he zislam sekred, ma sachas war he lasoù kerkent hag erruet, hag e tilezas he re votoù gleb-touilh en trepas-degemer da steuziañ en he goudorlec'h. Klouar e oa ar glogorenn wer etre he daouarn sklaset. Ne enaouas ket al lamp-gwele, kement ha ken kaer ma strinkas ar voul he mil stered alaouret e teñvalijenn-noz ar gambr.

Treiñ a reas gant ar voul ha fiñval a reas ar stered da-heul, tro-dro dezhi, o reiñ soñj dezhi e oa unan anezho en egor difin. Ne oa ket evit mirout he c'hevrin pelloc'h, setu perak e redas en trepas etrezek kambr he breur. He loeroù gleb a risklas war al leur koaret evel ma vefe ur poull-ruzikal. Nola a gornigellas betek kouezhañ war he feskennoù. Ar voul a dec'has eus he daouarn evel un tamm soavon. Stekiñ a reas war al leur ha tarzhañ a-dammoù.

An dour a strimpas war he sae.

Nola a huanadas dirak ar bedig diskaret, tristoc'h eget al lapin trist-kenañ.

Kelc'hiet e oa gant darbodoù gwer, restachoù an tiig ha gwez sapr bruzhunet. Derc'hel a reas war he daeroù, ne oa ket poent blejal. Kuzhat pep tra a oa he fal. Bezañ tapet war-lerc'h laeradenn ha torradenn objed prizius ar sal difennet a oa un digarez anat da gaout ur binijenn spontus. Peadra da vezañ toull-bac'het en he c'hambr devezh nedeleg, a soñjas-hi gant spont.

Evel ul lurc'hedenn e tremenas dre ar gegin e lec'h ma oa an armel-skubell, met Mamm-gozh a oa aze ivez.

– Mat ar bed ganit Moutig ? Bez 'zo bet un trouz ifern.

– Ya ya, eme Nola an divjod ruz-tan oc'h en em ziblasañ war ar c'hostez evel ur c'hrank, a-

benn skoachañ ar skubellig banal hag ar bal a-dreñv he c'hein.

– Petra 'zo c'hoarvezet ?

Goulenn Mamm-gozh a chomas a-ispilh. Goude bezañ klasket dresañ ar voul gant skoazell skotch ha peg, e vodas Nola an tammoù en ur voestig, e-giz pa vije bet un arched. O serriñ anezhi he doa ar santimant bezañ un dorfedourez vil. He zeñzor a oa troet da sekred euzhus, ur samm. An nozvezh a dremenas goustadik. Ar glac'har a sune al livioù tro-dro dezhi. Mamm-gozh, trubuilhet, a soñjas dezhi he doa dastumet kleñved. Pa ginnigas Goulven d'he c'hoarig kregiñ gant ur bartienn echedoù e nac'has. N'he doa ket c'hoant c'hoari na kontañ kaoz ha chom a reas un herradig azezet war ar gador-vrec'h o sellet ouzh an tan.

An tommder a floure he solioù-troad hag hañval a reas dezhi, goude un abadenn, e oa krapaet ar flammennoù betek he c'halon. Ur mennozh he doa ! Ur mennozh a-zoare. Ha ne oa ket en he soñj he lezel da vont. Divizet he doa ober he seizh gwellañ evit kempenn ar voul-erc'h burzhodus, tra ma tiwane ur steuñv en hec'h empenn.

***

4. Beaj

Seul skedoù morlivet a sklerijenne ar pezh. Nola a glaskas enaouiñ ar gouloù, en aner, rak ne zae ket en-dro ar spanaer. En em kustum a reas tamm-ha-tamm he daoulagad d'an deñvalijenn. Sir Thomaz a oa azezet war ar skabell o terc'hel un dro-viñs gant un dorn hag ur voest vetal gant un dorn all. Ur vouest-vuzik an hini e oa, hag en he c'hreiz e troe un dañsourez hag ur boulomig-houarn.

- Ar sonerezh klasel a blij din kement ! Kalz bravoc'h eo eget ma chourikoù. Ha neuze plac'hig, kaset az peus en-dro ar voul bet laeret da vintin ?
Sir Thomaz a baouezas gant e zreserezh pa verzhas e chome Nola en e gichen, mut ha difiñv. Etre e vizied e troidellas an orjalenn houarn rodellek a rae mourroù dezhañ ha diskleriañ :
- Diouzh an div flamboez war da zremm e c'hellan lâret 'peus leñvet.
- Strollet em eus ar restachoù, a lâras-hi o tiskouez ar voest chikore, met...me...me grede... ne felle ket...ma 'm bije... ha setu he mouezh o krennañ gant ar from evel hini ur gavr, hep dont a-benn da reiñ ur ster d'he frazenn. An aotomat a briatas anezhi gant e zivrec'h metal yen. Hervez Mamm-gozh e oa an allazigoù remed gwellañ poanioù ar galon.
- Tuchantik, pa vo kousket an holl ez in gant al letern betek ti an Tad Nedeleg. Labourat a rin evitañ betek ma asant kempenn en-dro an teñzorig.
- Ha lakaet az peus en da soñj mont eno war-droad ? Hir e vo an hent.
- Setu perak ne chomin ket a-sav da gousket.
- Ha dañjerus e vo an hent.
- Setu perak e c'holoin ma c'hroc'hen gant produ enep-moustik evit nompaz degas naon d'ar bleidi.
- Ur mennozh gwelloc'h am eus. Ha Sir Thomaz da zigeriñ dorig lein e vruched da dreiñ un alc'hwezig, ma tifoupas kerkent div viñs eus e gein. Plegañ a reas e benn war ar c'hostez hag e kouezhas eus e skouarn ur godenn hir. Pa sachas warni en em lakaas ar biñsoù da dreiñ.
- Mont a rimp en ur nijal ! A darzhas Nola gant brivilh tra ma tifoupe he blev gant an avel-dro hag e strake he sae en aer.
- Ma vez prim al loc'h e vo prim an distro. Hasta 'fo da gerc'hat da vantell, rak emañ hor beaj war-nes kregiñ.

Diskenn a reas-hi an diri gant aket, o c'houlenn gant pep marzenn chom hep flatrañ he bezañs. Dont a reas a-benn da dizhout an doug-mantili hep bezañ diskoachet. Nepell e oa an daou c'hoarier o stardañ o dornioù gant hegarated. Ne verzjont ket ar pok nij a gasas Nola dezho a-raok pignat gant

he mantell hag he re votoù.

Flemmus e oa an avel fresk a dreuze ar pezh a-bezh. Aotomat a savas Nola uhel d'he skoazellañ da dremen dre al lukan betek an doenn, soubet en noz sklaset.

- Bez e rankomp bezañ distro a-raok dihun ar re all, a zisklerias-eñ o ledañ ar gouriz surentez war Nola, adalek e skoaz betek e gostezenn. Ar biñsoù a droas ken buan ha re ar viñs-askell ha pa trojont buan awalc'h e santas Nola e tiskroge eus sklent an doenn, he zreid a-istribilh. Gourvezet en aer e kantreas, bamet, a-us d'ar gêriadennoù sklerijennet gant kinkladurioù nedeleg. Raloc'h-ralañ e oa an tier. Nij trankilik Sir Thomaz a luskelle ar plac'hig a-hed ar morioù gwez. En em veskañ a reas gant un neñvad laboused a asantas anezhañ evel un ezel eus ar strollad. Tad-kozh en doa fardet anezhañ gant ur c'hwitell en e goug, hag anavezout a rae o c'han awalc'h evit goulenn dre peseurt tu en em gave penn e hent.

« Siminalioù.Pelec'h.Marplij. » a c'houlennas en o yezh.

Pa voent tostik d'ar Fabrik Vras e rejont ur sin gant o figos hag an aotomat a sachas war an dornell da stardañ e dizh. Saludiñ a reas anezho hep teurel evezh d'ar c'harvan-erc'h o pleustriñ e lammoù uhel. Hag an daou da stekiñ an eil ouzh egile ken ma drailhas an aotomat pa gouezhas en erc'h gant Nola.

***

5. Ar Fabrik vras

Malzennoù erc'h a gouezhe ken difonn ha pluñv pa zihunas Nola. En em gavout a rae e kouskva al lutuned, en ur gwele a oa hirsukrennoù gantañ da dreid. Klet-tre e oa, daoust ma oa kalz re vihan eviti hag e tibase he divc'har a bep tu. Un dekad dremm yaouank a bare selloù souezhet warni. O bonedoù livet-kaer ha grizilhonoù a oa d'o begoù. Tintañ a rejont forzh pegement pa azezas Nola, ar gein ouzh ar goubenner, hag e verzjont he sae kinklet gant piz. Pep tra a oa roudennet tro-dro dezhi : pep roched, pep brozh, pep lavreg, pep loerenn-hir, hag ouzhpenn d'an dilhad a oa, rak roudennet e oa ivez an tapisoù, ar ridozioù, ar moketennoù... Pep tra, ya, estregeti.

Ha boemet e oant holl.

« Piz ! Pebezh giz ! » eme Owen, al lutun a ginnigas e zorn dezhi. Ha Nola da stardañ anezhi, o kanañ meuleudi da stumm an heol hag al loar, an tartezennoù, ar rodoù hag ar pennoù, met ivez hini ar voul-erc'h. Silañ a reas kerkent he bizied dindan ar c'holc'hed ha frealziñ o santout er godell boest ar restachoù. An eñvorennoù a darzhas en he fenn. Torret he doa ar voul-erc'h e ti Mamm-gozh ha beajet dre an neñvoù gant an aotomat.

- Ha gwelet ho peus ma mignon Sir Thomaz ? Emezi, strafuilhet.
- Hañ ya, ur gwallzarvoud en deus bet.
- Spi 'm eus n'eo ket re grevus, dav eo din komz gantañ, ar buanañ ar gwellañ.
- Diaes e vo, rak n'eo ket e veg war e benn ken, ha n'eo ket e benn war e gorf kennebeut.

Krapaat a reas war ar gwele, war-sav, da viñsañ ur boned-degemer war he fenn ha dre ma ne oa ket a-vent ganti e tifoupe he blev foutouilhek. « Deomp de'i neuze ! » emezañ, o vountañ he mignonez nevez ertezek an tren-ludu-diabarzh a dreuze ar Fabrik en he fezh. Tremen a rejont dre stal fardañ lipouserezhioù, e lec'h ma priente al lutuned gwastili karetañ an Tad Nedeleg. Hennezh na ziouere ket da lonkañ pastezerezhioù. Er c'hontrol, e oa erbedet outañ a-benn tizhout pouez rekis evit reiñ an tu dezhañ da chom azezet mat e foñs ar stlejel. Bezañ re skañv a lakae anezhañ en arvar da nijal kuit. Owen a gontas mont-en-dro ar Fabrik tra ma dreuzent anezhi eus ur penn d'egile, ha displegañ a reas dezhi e oa gwelloc'h dezhañ ambroug anezhi eget labourat, rak sammet e oa betek re gant e redioù e *Servij al lizhiri*.

An daouad a lammas eus an tren pa huchas ar blenier « Arsav ospital ar mekanikoù ! »

E-kreiz bernioù urzhiataerezhioù ha skriverezhioù e oa an daol operata. Sklerijennet e oa gant gouloù tasmantek. Benveg soudañ an dreserez a embanne moked argardus he blaz houarn devet.

Nola a anavezas korf e vignon dispartiet en ur miltamm. Koulskoude, lodennoù all a oa dianav dezhi : ne ouie ket e kaved ennañ un diblusker patatez, gwinterelloù, ur baelon, hag ur gaouidell

zoken. Lakaat a reas ar pezhioù stok-ha-stok da ziskouez ar patrom orin. Estreget he dremm porselen hag he zutu e oa damheñvel an dreserez d'an aotomat ha fiziañs he doa Nola enni evit lakaat war-sav en-dro komper gwechall he zad-kozh.

Da c'hortoz neuze e klaskas Nola mont e darempred gant an Tad Nedeleg. Hennezh en doa kant mil tra d'ober d'ar mare-se eus ar bloavezh. Diskuizhañ pe distenañ a rae pa ne oa ket oc'h ober profoù. Setu petra a oa kaoz e oa leun ar sal-gortoz gant lutuned o rekedoù liesseurt, ha Nola, diouzh mod ar re all, ne soñje ket dezhi he devoa amzer da goll.

- Laoskit ac'hanon da dremen, a c'houlenne Nola gant ar sekretour, an daouarn juntet. Daou benn uheloc'h egetañ e oa hi met ne vire ket dezhañ kenderc'hel da nac'hañ, oc'h hejañ e benn a-zehoù da gleiz hag a-gleiz da zehoù. « Marplij, deuet on aratozh kaer, hag a bell... » a aspede-hi, truezek, disehan. Koulskoude, ne oa ket boaz Nola da zilezel ken aes ha se pa oa mennet, ha dont a reas a-benn da c'houzout petra a rafe plijadur d'ar sekretour. Hennezh a reas sin dezhi stouiñ betekañ, ha chuchumuchuiñ a reas en he skouarn : « Kasit din ur sinadenn gant Faro hag e tremenoc'h dirak ar re all war roll an emgavioù... ».

P'en em gavas Nola gant Owen en tren-ludu etrezek ar c'hraou, e c'houlennas ar plac'hig gant he mignon piv 'oa Faro. « Ur c'harv nedeleg an hini eo, ha n'eo ket ar jentilañ » a respontas-eñ gant ardoù aonek.

***

6. E palez ar c'hirvi-erc'h

Gant souezh e ruilhas Nola betek ar c'hraou. Al lec'h a vez prezeg anezhañ na oa ket savet diwar kili ordin gant foenn ha plouz war al leur, nann, met ur gambr vras an hini a oa ! Ur siminal divent, kizellet-kaer a oa bouedet gant koad sec'h a strakate. Delwennoù uhel gant neuziou c'hwec'h karv an nedeleg, graet diwar marbr. Lutuned a oa war-sav a-hed ar voger, o c'hortoz, prest da sentiñ da gement urzh a -berzh ar c'hirvi. Ar re-se a c'hoarie asambles. Beg Nola a zigoras war nav eur, ha ront e oa he daoulagad pa lâras « Na brav int » d'he c'hamarad.

Ur vell a ruilhe fonnapl war ar veketenn ruz d'ur beg d'eben. Pep c'hoarier a glaske tapout anezhi entre e dent, ha gant un taol fri, he c'hase etrezek pal un enebour. Unan anezho a baouezas ar vell o flastrañ anezhi dindan e garn. Loc'h a oa ennañ ha meurdezus e oa e vrankoù. War e wiskamant e oa skrivet *Faro* gant lizheroù aour.

Merzhout a reas ar plac'hig, oc'h estlammañ he souezh dirak an abadenn, ha koll a reas al loen e aket, ken ma kasas ar vell war-zu ar roued gant nebeud a nerzh ha kalz amparfalded. Ar vell a gejas gant ur skoilh ha cheñch a reas stur. Mezhus da vezañ c'hwitet, ar c'harv a reas van bezañ gloazhiet. Plegañ a reas ar bav a-raok ha kammigellaat, tra ma redas daou lutun d'e skoazellañ. Bountañ a reas anezho gant e vrankoù, ha dilezel ar bartienn da sankañ e feskennoù e donder e gador-vrec'h.

« Te du hont » a reas ar c'harv da sachañ evezh Nola. Honnezh a gerzhas a-bilpazig, heuliet a-dost gant Owen, damguzhet a-dreñv dezhi dre ma rae aon al loen postek dezhañ. Faro a eve e soda gant ur blouzenn, o trouzal en ur sunañ takenn ziwezhañ an evaj.

- Abalamour dit em eus c'hwitet ma zaol, a stufas-eñ gant dispriz. Bez e rankfez bezañ kastizet evit deskiñ ne zirenker ket Faro. Ma ne vefez ket bet ken bras ha leun a biz e vefe aet ar maout ganin. Me a zo ezel ar stlejel. Hepdon ne z'eus ket a zasparzh profoù, er c'houzout a rez mat.

Nola a dostas outañ.

- Kavet am eus ac'hanoc'h ken brav ma na oan ket evit moustrañ war ma boem.
- Ya, ma, kentañ tro chom da voemiñ er gêr. Pegen iskis out. Dont a rez d'en em goll er Fabrik Vras ha me, a vefe kalz eurusoc'h pell avamañ.
- Deuet on a-benn goulenn sikour gant an Tad-Nedeleg, a zisplegas Nola, mac'hellfe dresañ un objed prizius torret ganin. Ha Faro da c'hoarzhin leizh e c'henoù.
- Gourc'hemennoù dit rak bremañ eo torret ivez da Aotomat. Ar beulke-se en deus stoket ouzhin en ur zouarañ, ha baoñ ! Tarzhet ! Gouzout a rez ma z'eo bet adkavet e fri ? Ah ! Ah !

Soñjal a reas Nola e stad truezus he mignon, hag hiraezh he devoa kuitaat ar c'harv displijus, met dav e oa dezhi kaout ur gerig eus e berzh evit gellet daremprediñ buanik gant an Tad Nedeleg.

- Ha gelllet a rafez skrivañ ur sinadenn din, marplij ganeoc'h ?
- Ne ran netra digoust, emezañ.

Ha Faro da sevel eus e gador-vrec'h ha da dreiñ tro-dro dezhi en ur sellet pizh outi, o klask petra a c'hellfe-eñ kaout diganti. Re vihan e oa he boned lutun evit pakañ he holl blev rodellet, hag an torkad a zifoupe a oa staget gant ur seizenn. Faro a dostas e zent evel ma vefe war-nez peuriñ war he fenn. Ne zentas ket anezhi, met distagañ a reas ar seizenn d'he mirout evitañ, hag ar blev foutouilhek en em ledas kerkent tro-dro da zremm ar plac'hig. Klemmichal a reas war-zu he roched, rak ne oa ket bet goulennet hec'h ali diganti. Hogen, roet e oa bet dezhi un emgav abretoc'h gant an Tad Nedeleg. Ar sekretour en doa roet dezhi, a-enep ar sinadenn, ur c'hloc'hig da stagañ d'he boned. « Pa sonno e vo dav deoc'h dec'haloupat. »

***

7. Gerig evit Mamm-gozh

A boan ma z'ejont 'maez, ma ziskouezas Nola gant beg he biz ur milin-avel war doenn ar Fabrik Vras. Heñvel e oa ouzh unan he doa savet er skol, e paper, nemet e seblante bezañ graet evit ur ramz, ha treiñ a rae en un doare dizingal. Owen a dapas dorn sklaset Nola ha int da grapat meur a ziri hir ha ledan, lod all strizhoc'h, ha troidellus, betek erruout e sal studi an amzer. An Tad Nedeleg a oa kizidik d'an darvoudoù hinel arvarus, evel an avelioù-dro, an arnev... Bezañ tredanlazhet gant ar gurun a oa un degouezh da lezel e-biou par ma c'helle. Trawalc'h e oa gant ur gwallzarvoud stlejel evit daleañ an dasparzh. Setu perak e jede al lutuned ar pennad hent efedusañ en ur eveshaat a-dost imorioù an oabl.

Gwisket e oant gant sarioù gwenn, oc'h en em ziblasañ a bep tu d'an amzerva evel merien. A-drugarez d'o arnodennoù e c'hellent gouzout peseurt doare mantell a ranke gwiskañ an Tad Nedeleg. Pet gwiskad maoutenn a oa dav lakaat en-diabarzh ? Ha dav e oa lakaat diskurunerioù war ar stlejel?

Lod a ziwalle ouzh cheñchamantoù derez ar groezverker pa bigne lod all war ar skeul betek an doenn e lec'h ma klaske ar milin-avel lemel o bonedoù digante. Met darn vrasañ lutuned ar skiant a oa pintet war skabelloù bras, tro-dro d'ur voul-douar divent a droe goustadik warni hec'h-unan. Unan anezho a c'houlennas gant Nola hejañ ur chipot-holen a-us d'ar blanedenn keit ma skrive disoc'hoù e zaol-arnod war e garned. Da-heul e c'houlennjont ganti e pelec'h e oa he bro, ha pa ziskouezas dezho e voent holl sabatuet o vuzuliañ gant ur reolenn hir-hir kantadoù a gilometradoù pellder eus an Hanternoz.

Soñjal a reas Nola e Mamm-gozh en he zi-koad, hag a oa mil enervet koulz hag ankeniet abalamour ma oa aet kuit hep goulenn aotre ebet. « Ne dalv ket ar boan chaokat da ivinoù betek an eskern », eme Owen o reiñ taoligoù dorn d'he c'hein evit he frealziñ. « Kaset e vo keloù dezhi ! ».

E Servij al lizhiri, burev Owen a oa an hini ma oa bern ar goloioù-lizher an uhelañ. Miliadoù anezho a oa skrivet gant bugale. Goulenn a raent profoù resis, digeriñ a raent o c'halonoù, pe c'hoazh e raent farasadennoù d'an Tad Nedeleg. Hennezh en doa respontet, gant aket, da bep hini anezho, ha labour Owen a oa kinklañ ar c'hartoù. P'en doa klevet e oa erruet un aotomat, o terc'hel ur bugel en e zivrec'h, en doa kuitaet an atalier ha dehaset da walc'hañ e guriusted. An uhelgomzerioù a fraoñvas pa gelaouas ur vouezh vannous e vije ur gorventenn e doug an nozvezh hag e oa goulennet chom hep kuitaat ar Fabrik Vras. Ken skañv e oa al lutuned ma oa trawalc'h d'ur barrad avel kas anezho da nijal pell. Nola a skrivas prim ur gêrig gant ur bern fazioù ha kement a deneredigezh evit kelaouiñ e tistrofe a-benn nebeud.

Hogen, chalet e oa Owen. Lipet en doa peg ar goloioù-lizher, prest da vont, met dav e oa dezhañ

echuiñ ar gartenn ziwezhañ ar buanañ, rak ne oa anv ebet ma chomfe unan bennak direspont. Al lutun faktour a oa war-nes serriñ ar pezh-mell sac'h lizhiri evit loc'hañ prestik. Kafunet-mat e oa en e vantell evit stlejañ e samm dre ar c'hoadeier erc'hek. Ne c'hortoze nemet Owen, met hennezh, en e vras tizh, a reas ur fazi reizhskrivañ. E plas skrivañ « Nedeleg Laouen », en doa skrivet « Nedeleg Laouenn ». Gant daou *N* e venege ar ger-mañ an amprevan munudig a vourre bale er vlev.

- Re ziwezhat eo evit kregiñ en-dro, a reas-eñ, ha da vastrouilhañ lizherenn an dibenn, fuloret a-eneptañ e-unan. En dizesper e oa gant ar mennozh da gas ul lizher kousiet gant ur saotradenn vras. Evit ar wech kentañ en em gave Nola dirak un Owen trubuilhet.
- Ur soñj 'm eus ! Gellet a rafez implij ar saotradenn evel ur ginkladenn. Ijin 'ta ma treuzstummomp ar skribouilhaj en ur ront. Petra a c'hell dont da vezañ ar ront ?
- Ul loar ! A estlammas Owen, o cheñch neuz d'e oberenn euzhus. Ouzhpennañ a reas ur stlejel vihan sachet gant c'hwec'h karv-erc'h. Ur bam ! Deuet e oa a-benn da cheñch penn d'ar vazh. Ne oa ket c'hwitet e gartenn ken. Al lutun faktour a c'hourc'hemennas anezhañ ha serriñ a reas e sac'h da vont kuit a-raok donedigezh ar gorventenn.

***

8 . Ar Voul hud nevez

Sterlinkat a reas klochedig boned Nola en ur vrañsigellat a-gleiz hag a-zehoù.

« Poent eo din mont da welet an Tad Nedeleg », a lâras-hi da Owen. War ar stenn e oa un tammig. Meudañ a reas he godell da wiriekaat c'hoazh hag adarre e oa boest ar restachoù ganti, hag ez eas-tre e burev an Tad Nedeleg. Ur gwaz izel war e zivesker e oa, ken ma douche e varv wenn fichet gant plezh ha perlez beg e bantoufloù.

Lammedikat a rae en e lavreg sport dalc'het gant brikoloù ha tarzhañ a rae a bep tu klogorennoù soavon a c'hwezhe ul lutun dre ar pezh. Paouez a reas en ur blegenn-gorf ouesk pa verzas bezañs ar weladennoù. Ur vousec'hoarzh vras en em stummas etre e zivjod ront.

- Demat dit Nola.
- Anavezout a rit ma anv-bihan !
- Evel-just ! Hag hini pep bugel, zoken ma c'hoarvez din faziañ a-wechoù. N'on ket ken yaouank ken ha ma eñvor a c'hoari troioù-kamm din.

Divskouarn Nola a oa kred-diskred.

- Hag anavezout a rit ivez holl yezhoù ar bed ?
- Ya, naam, bai, ja, yes... evit pezh a sell diouzh yezhoù mabden, da vihanañ, met ne anavezan ket c'hoazh yezhoù al loened, ha re ar plantoù nebeutoc'h c'hoazh. Ne gavan ket amzer, met lakaet em eus em soñj deskiñ pa vin war ma leve. Ar c'hlogor a steuzie pa terempredent gant e vizied, e zreid, hag e zaouilin, en un arvest dañs re zrol. Touchañ a reas an hini ziwezhañ gant beg e fri, o luchañ, ha kemer a reas e anal en-dro, an daouarn war e zivlez.
- Tarzhañ klogor a zo ma sport muiañ-karet a lâras-eñ. Met lavar din 'ta, petra a c'hellan ober evidout ?
- Kempenn ma boul-erc'h. Marplij marplij marplij marplij... a bedas disehan en ur zilezel ar voest en e zaouarn. Sellet a raeas pizh ouzh an drailhajoù, fromet.
- Oh, moarvat e oa kaer-meurbet. Kozh-noe. Koulskoude, ne zresin ket anezhañ. Respont an Tad Nedeleg a zipitas Nola kement ma chomas hi stanket gant ar spi bezañ bet klevet kontrol-mik ar pezh a oa bet lâret e gwirionez. He c'halon a bigosas he c'hostezennoù. Petra ober bremañ ? Fourret he doa don en he fenn e sikourfe anezhi, ha n'he defe ket nemet lakaat ar voul en he flas en-dro, evel pa vije c'hoarvezet mann ebet. Dav e oa dezhi distreiñ d'ar gêr hag anzav pep tra ouzh Mamm-gozh. Hag hec'h anal da verraat. Hag an daeroù da bignat ha da zourañ he daoulagad.

- Tru-u-u-uh-ga-a-rez a vlejas-hi a-raok treiñ kein war-zu an nor.
- Ne c'hellan ket kempenn anezhi evidout, met gellet a ran diskouez dit penaos ober.

N'out ket aet diwar an oad da faziañ, na da zeskiñ ha gwellaat. Nola a youc'has gant al levez daoust d'an daeroù o teverañ adarre. Hennezh a oa ar prof bravañ a c'helle kinnig dezhi.

Tapout a rejont pep a bigell ganto ha krapat a rejont ar menez, en ur dreuziñ ar c'houmoul stank. Ar gweledva a oa splann el lein, hag an heol a zalle anezho. Neuze e gwiskas an Tad Nedeleg e re lunedoù-heol a-benn gwareziñ e zaoulagad kizidik. Leuniañ a rejont ur sac'hadig mein ha diskenn en-dro etrezek ar Fabrik Vras war ur ruskenn varv, evel ul luj. Owen a c'hortoze anezho en atalier, hag int o zri da valañ ha da valañ adarre betek puzuilhañ ar meinigoù.

- Ur voul erc'h am boa c'hoant sevel, ha ne oa ket ur voul-draezh, a lâras Nola, dipitet.
- Ul lodenn eus ar rekipe an hini eo. Dit da c'houzout e kemm an traezh gant ur gwrez uhel uhel betek dont da vezañ gwer.
- Ha gant gwer e c'hellimp stummañ en-dro ar voul, a glozas-hi o vountañ an traezh er forn.

Evit sevel en-dro ti Mamm-gozh e kizelljont mogerioù e koad un dervenn kantvedel, rak seul ur wezenn gozh a c'helle reiñ birvilh ar vuhez d'ar viniadurenn evel askelloù gwarezius.

Dindan bizied Owen e strinkas livioù an nor hag an doenn e keit ma wriziennas Nola war ar sichenn sapinenn bihanañ kavet ganti e liorzhañ an Hanternoz.

- Ha bremañ, an aozenn bouezusañ !

Etre e zaouarn roufennek e talc'he ur maen dreistordinal. Un tamm kouign roc'h du evel ar sklent, kouezhet eus an oabl da vare nozioù goañv. Nola hag Owen a azezas da selaou istor an Tad Nedeleg.

- Ur wech e oa, pell 'zo da vare nedeleg, an avel o c'hwezhañ kreñv war ma stlejel hag o kas ac'hanon war-zu kêriadennig da dud-kozh. Rik ha pa tarnijis a-us d'o zi, e stokas ar c'horf-egor ouzh beg ma lestr. Tarzhañ a reas e daou, un hanterenn o vadaouiñ ac'hanon, hag egile o kouezhañ dre ar siminal, ha ruilhal betek troad ar sapinenn.
- Tad-kozh en doa savet e voul-erc'h burzhudus gant bruzhun ur steredenn !

Ha Nola da rasklañ anezhi, da stummañ ur bernig mat da strewiñ er voul nevez flamm-flimin ma lugerno en-dro evel an heol. Met da c'hortoz e oa dav d'ar glogorenn wer poazhañ. Al lodenn ziwezhañ.

- Ha bremañ e ran un ehanig, eme an Tad Nedeleg, skuizh, oc'h azezañ war goubennerioù klet e c'hador-vrec'h. Mall a zo warnon saludiñ al lutuned n'am eus ket bet tro da welet hiriv c'hoazh. Klevet em eus e oa bet adkavet ar paourkaezh lutun faktour e lein ur sapinenn abalamour ma oa re greñv an avel ! Ken tuchantik, neuze. Spi 'm eus ho kwelet en-dro da

vare ar c'hrogad a vo dalc'het a-benn nebeud. Emgann vras ar c'houignoù-erc'h. Ruilhal a reas ar rodoù a-bep tu dezhañ, ha kantren dre an trepasoù bras en ur lezel war e lerc'h Nola hag al lutun.

- Da vamm-gozh he do ur prof hep e bar a-drugarez dit. Kalonek-tre eo bet kuitaat da di evit kempenn ar pezh 'peus torret.

Daoust ma oa leun e lavaroù a deneredigezh hag he doa bet Nola plijadur e-leizh abaoe ar mintin, ne c'helle ket nac'hañ e oa trekamardet he bouilhenn. Ha koulskoude he doa dirouestlet he c'hudenn bennañ hag ar voul nevez a vefe etre he daouarn a-raok pell. Abalamour da betra neuze ? Peseurt anv reiñ d'ar samm o paouez diwan ? A c'houlenne dezhi hec'h-unan. Ijin fromoù Mamm-gozh a oa poanius. Tec'het e oa eus an ti hep kelaouiñ den ebet ha moarvat e oa hi o klask war he lerc'h gant anken.

- Owen, ma z'eo bet sac'het al lutun faktour gant ar wallamzer e talvez n'he deus ket Mamm-gozh resevet ma lizher ! Bez e rankan distreiñ raktal neuze, emezi dipitet. An diskoulm nemetañ eo. Aotomat a zo gouest da nijal d'an druilh-drast.
- Met n'eo ket peurechuet ar voul-erc'h ? kement a striv evit mann ebet...
- Daoust ma plij din disentiñ e kavan dic'houzañvus lakaat anezhi da vezañ trist.
Me garfe chom hiroc'h, a-greiz kalon. Ne c'hellan ket.

***

9. Ar steredenn-lostek

Pa errujont e ospital ar mekanikoù, ne oa ket an disterañ lutun ken. Echuet o doa o devezh-labour. Trouzioù houarnaj o doa lezet plas d'ur vals skos diwanet eus genoù ar gramofon. Nola ha Owen a guzhas a-dreñv ur bern kefluskerioù dre aezhenn torret pa verzhjont ar c'houlpad o treiñ e-giz dañsourien ur voest-muzik. Aotomat a oa kempennet-kaer, ha stardet ouzh an dreserez. Pazioù skañv, a-lusk an eil gant egile, ha pimpoellennoù a-vil vern. Un nebeud gwallzarvoudoù ivez, stokadennoù korf ha krommoù amparfal, flastradennoù treid ha dornioù goullo a-istribilh. Fiseleñ ar garantez a vrasae en abadenn hud, ha dibarfed-mik hag en em skoulme tro-dro d'an daou aotomat. Savet e oa ar gwad e divjod Nola.

- Ur mennozh gwelloc'h am eus, eme Owen o sachañ war he mañchenn. Ar c'hirvi ! Nijal a reont buan-tre. En ur serr-lagad o devo degaset da gemenadenn.

Seul Faro a oa er c'hraou, koulskoude, astennet oc'h hirvoudiñ evel ur roue war e c'hourvezvank. Goulennet en doa groñs bezañ laosket e peoc'h gant e velehour. Evitañ ne oa ket torfed gwashoc'h eget terriñ e brantadoù dezhañ e-unan. Setu perak e baouezas da fichañ e vlev, ha stlepel e c'hrib aour war al leur da gemenn e zispriz d'ar vugale.

- Petra 'zo ? A stufas eñ d'o degemer.
- Un dra hon eus da c'houlenn digant un ezel stlejel, a lâras Owen. Evel-just, nag eñ nag Nola na oa tizhet gant ar c'hoant barbotal hiroc'h gantañ, ha goulenn a rejont war-lerc'h ar re all.
- Emaint o pleustriñ evit an dasparzhadenn vras.
- E pelec'h ? pegoulz e vint distro ?
- Redek a reont er c'houmoul betek an noz. Ezhomm o deus labourat staert evit bezañ ken barrek ha me. Ne gejosket ket gant ur c'harv diouzhtu. Nola a voustras war hec'h aon hag he c'hoant tec'hout dirak skeud vras Faro oc'h en em ledañ warni.
- Ma... klask a ran an doare da gas ul lizher a-bouez d'ar gêr.

Ha Faro da farsal, goapaus, o tiskouez e ziv bav a-raok, lintret ha gwerniset.

- Kentelig evidout-te Plac'h-euzhus-he-fiz-bihan : gwelet a rez ma c'harnioù ? Ur benveg-labour pouezus-tre int din, ha kement ma n'az pefe mann ebet da nedeleg hepto. En diavaez da zegasadenn ar pakadoù, ne rankan ober netra a lousfe anezho an disterañ. Divabrant Nola a vihanas gant an nec'hamant. Kendrec'hiñ anezhañ a vefe amzer ouzhpenn er Fabrik Vras, tennañ gounnid eus plijadurioù al lec'h ha distreiñ da-heul gant ar voul-erc'h kempennet.
- Klevet em eus ne gaver ket primoc'h eget izili ar stlejel. Me, n'on nemet ur bugel evel ar re all, droch ha didalvez. Met te. TE ! Gouest out da sevenniñ ar c'harg-se. Ha pa larfen mat :

Te eo an hini gwellañ evit-se.

- An hini gwellañ, a lâras en-dro, sachet gant e brederioù kuzh, ya gwir eo. Redek a ran an neñvoù gant braventez ar steredenn-lostek ! Ur c'hinnig temptus an hini eo. Koulskoude, ne c'hellan ket mont 'maez e-giz-se. Gant ma vin lufrennaouet penn-kil-ha-pav hag e kasin ar c'hefridi da benn 'vidout. Grit war-dro ma blevad, taolit c'hwezh-vat vanilh warnon ha koarid dousik ma brankoù.

Kerkent ha tonket ar marc'had en em lakaas ar vignoned da voumounañ ar c'harv, en ur selaou outañ o kontañ e heberzhded. Ne vanke ket a veuleudi dezhañ e-unan. Pegen brav ha speredek en em gave-eñ ! Pa voe echu an damant, ar blev kribet-mat, ar brankoù ken lugernus ha pezhioù monneiz, e tiskouezas Nola dezhañ e eilskeud er melezour. Goeñviñ a reas e vruched gant an emgarantez hag e c'hroñj a savas uhel. « Prest on ! »

Neuze, e tilezas Nola he lizher dirazañ.

- Petra eo se ? A c'houlennas-eñ.
- Ar ger evit Mamm-gozh evel-just.

Pegen iskis ! A soñje Nola. Prest e oa da vont gant e hent en desped da vezañ disoñjet e bal.

Ardaouiñ a reas, prederi gantañ, ha lopetat gant nerzh al leur gant beg e garn.

« Mamm-gozh, na rez ket biloù, en Hanternoz emañ. Mat an traoù ganin ha distreiñ a rin evit kinkladenn ar sapinenn ». E korn ar gartenn e oa bet treset ur valzenn erc'h gant Owen, goude m'he doa Nola displeget dezhañ hunvre Mamm-gozh : bale en he liorz livet gant gwenn-kann ar goañv.

- Graet e vo, eme Faro. Ha gant ur fiñv akuit, e tapas ar golo-lizher gant an dent hag e silas anezhañ en e borpant.

D'ar mare-se, mouezh an Tad Nedeleg a zassonnas en uhelgomzeroù fraoñvus.

« Ma fell deoc'h kemer perzh en emgann, trugarez d'en em ginnig war dachenn sport ar c'houignoù-erc'h. »

- Sot on gant se ! A estlammas Nola. Mennet out Owen ?
- Gant plijadur, dreist-holl m'emaon a-enepdout !

***

10. C'hoarzhin ha dic'hoarzhin

Ar bartienn a oa war-nes kregiñ.

En em gavout a rejont holl er-maez. Nola a oa gwisket gant ur c'hap ruz evel holl lutuned he skipailh pa oa ar re all e gwer. Ur reolenn hepken d'ar c'hoari hengounel : bezañ touchet gant ur c'houign erc'h a dalveze koll, lemel e gap ha kuitaat ar c'hrogad.

Pep hinienn en em briente da vrezelia, mennet da drec'hiñ. A bep tu eus al liorz vras gwenn, e chouked mogerioù-tro evit en em zifenn diouzh argadoù ha banadelloù. En ur megafon, an Tad Nedeleg a ziskonte.

« Dek, nav, eizh... »

Ar re ruz hag ar re wer en em zalc'he sonn. Nola a soñjas er strategiezh a implije Goulven, he breur bras. Gouzout a rae en em gannañ gant kouignoù-erc'h ken mat ha gant pionsoù echedoù. Ne stlepe ket gant e holl nerzh rak ne felle ket dezhañ ober drouk, met hen ober a rae d'ar poent mat ha touchañ a rae bepred e vukenn. Nola a zeuas soñj dezhi implij unan eus e ijinusterioù, hag e kinnigas anezhañ e pleg skouarn begek he c'henlabourerien.

« Seizh, c'hwec'h, pemp... »

Ar re ruz a hastas da staliañ ar pej.

« Pevar, tri, daou, unan... »

Nola a reas sin dezho kuzhat a-dreñv ar gwez sapr.

« Kroget eo ! » a huchas an Tad Nedeleg dre an erc'h.

Ar re wer, a guitas o c'hamp evit argadiñ. Treuziñ a rejont ar voger-difenn d'an daou lamm ha tizhout a rejont tout ar c'hapoù ruz. Koulskoude, e verzjont e chomas difiñv o bukoù.

Boulomigoù erc'h a oa anezho o tougen mantilli ar re ruz. Er mare ma komprenjont e oa un touell, e oa re ziwezhat. Un diouer a vunisionoù gante, ha skipailh Nola a oa degouezhet dre a-dreñv. Ur barrad-tennoù a dresas ul linenn gromm en oabl hag a skoas pep c'hoarier gwer. Gounezet ! Nola a yudas gant levenez. War ar prim e reas dañs an trec'h gant al lutuned all. Owen a dostas outi a-bilpazig.

- Ur prof am eus evidout, kaezhig ! A lâras-eñ en ur stlepel ur c'houign-erc'h a oa o paouez stummañ, hag a zouaras war tal ar plac'h yaouank.

Kregiñ a reas da heuliañ he mignon evit ruilhal anezhañ war al leur, met hastañ a reas da vont davet ar predlec'h. Nola a hejas he fenn da lakaat ar malzennoù a berleze he blev, hag azezañ e-kichen Owen, miret gantañ ur plas eviti. An taolioù a oa goloet gant podoù kaotigell, yod avaloù, mel, darev da vezañ ledet war bara-dous.

Farsal a rejont, o eñvoriñ ar bartienn, ha kanañ a rejont a-gevret kanaouennoù ar Fabrik Vras.

Sir Thomaz a ziskouezas ar bitrakoù ouzhpennet gant an dreserez mekanikoù, ha fier e oa gant an aveler staget ouzh e gein evit nijal. An Tad Nedeleg a daolas e bouezh e penn an daol. Reiñ a reas ur voest d'al lutun tost dezhañ, a roas anezhi d'al lutun e-kichen, a roas anezhi d'e amezeg, ha kement-se a-hed ar bank betek Nola. Ne c'helle ket klevet anezhañ e lec'h ma oa hi, met lenn a reas war e vuzelloù e lâre dezhi diwall mat. Neuze e savas ar golo. Echuet ha peurlipet e oa ar voulerc'h ! Just evel ar skouerenn gentañ pa ne oa ket bravoc'h zoken. O hejañ an objed etre he daouarn, e welas an ti o sklêrijennañ adarre. Nag un drugar ! Ha padal e oa moustret he c'halon, evel ar c'hoant da zistreiñ. He familh a vanke dezhi. Un dremmskeud en em stummas dirak prenestr ar saloñs, ha diouzh an torkad-blev lammus, e anavezaz kerkent he Mamm-gozh.

Pazeal a rae d'ur pezh d'egile. He fleg e oa pa oa prederi ganti. Marteze e oa hi brasnec'het c'hoazh ? Koulskoude, he doa bet resevet he c'herig moarvat. Sañset. Met dre ma ne ehane ket da vonedonet e tivizas Nola mont d'ar c'hraou da welet Faro, a-benn gwiriekat ha kavet en doa an ti. Ar c'hirvi a oa distro eus o redadeg. Oc'h astenn o izili kigennek e oant, evel sportourien vras, betek paouez trumm pa gemennjont dezhi n'o doa ket gwelet anezhañ abaoe ur pennadig.

« Ma n'emañ ket er predlec'h gant ar re all, ez eo aet diwar well ! » Hag ar c'hirvi da stlakañ o dent o soñjal e oa gwalleru gantañ, ha da zentañ kreñv ar gordenn evit lakaat da dintal kloc'h ar vallusted. Hepdale, holl annezidi ar Fabrik a glaskas war-lerc'h Faro evel ur bartienn kuzh-kuzh ramzel. An Tad Nedeleg hag e lutuned, Owen, ar c'hrievi, Aotomat hag an dreserez, zoken, a oa chomet a-sav gant o vals, a c'halvas anezhañ e pep trepas, pep pezh.

Dindan e gador-vrec'h veurdezus, e kavas Nola ur voul paper, evel brouilhoñs lous, hanter chaoket. Anavezout a reas ar ger skrivet ganti. Morse ne oa bet en e soñj degas anezhañ e ti Mamm-gozh ha setu perak e oa hi oc'h ober litradoù biloù. Hejañ a reas he boul, trubuilhet-mik.

Mamm-gozh a oa war porched an nor degemer. Diouzh hec'h euzoù, he skerb o c'holojiñ he dremm hag e letern e oa splann ar soñj lakaet en he fenn. War-nes e oa klask anezhi er c'hoadoù daoust d'an noz o kouezhañ.

Met ar souezhusañ, a oa a-dreuz prenestr ar saloñs. El lec'h-mañ en em gave, a-dal da zremmskeud Goulven, en tu all d'an daol echedoù, unan bennak all. Ur c'horf bras, kalet, karnioù e plas an daouarn, ha brankoù meurdezus evel ur gurun war e benn. *Ha m'en defe Faro kuitaet an Hanternoz da vont da vevañ en he zi ?* Gwelet a rae stumm ar c'harv war e beder pav, o fiñval, o krappaat en he c'hambri, en eil estaj, evit kousket en he gwele. Biskoazh n'en doa bet c'hoant sikour ganti. Tennet en doa gounnid eus hec'h ezvezañs evit tapout he flas e-mesk he zud. Ha bremañ e oa o tigeriñ deiziataer an azvent da lonkañ he chokolad diwezhañ.

– Faro ! Kavet 'm eus anezhañ, a estlammas Nola.

Hag hi da ziskouez burzhud ankenius ar voul tro-dro dezhi.

- Biskoazh kemend-all, dav eo mont kuit diouzhtu, eme an Tad Nedeleg o skoulmañ gouriz e bikol mantell bourellet, ha fichañ un tammig e varv. Pignat a reas war ur c'harv-erc'h a youl-vat a asantas ma reas Owen ar veaj war e gein ivez.

Nola a saludas al lutuned, tra ma lasennas Sir Thomaz ar plac'hig gant e lêrenn. Pa bokas jod gleb e zañsousez, e hejas memes tro ar gordennig hag e nijas kuit gant peurrest ar strollad.

***

11. An distro

Noz e oa pa zouarjont dirak ar borrastell goad, hag ar yenijenn a wiske o c'hwezhadennoù gant troellennoù aezhennek. Seul Aotomat na grenne ket. A daol-trumm e tigoras an nor, hag ar gouloù dous ha tomm da strinkañ an alez, ha Mamm-gozh war-wel. Diouzh he lusk e oa anat e oa bet o c'hedal distro Nola eurioù-pad. Trotellat a rae alies, pa oa ur frond losk er gegin hag e oa dav saveteiñ gwispid, met biskoazh n'he doa Nola gwelet anezhi o redek. Mamm-gozh a blante tizh en he red gant primder sebezus. He bronnoù a zilamme war he c'hof da bep kammed. He zorkad-blev a ziskrogas, o tieubiñ he blev arc'hant. Nola en em gavas mouget etre he divrec'h, met he zomder a reas vat dezhi. Stardañ start a reas anezhi d'he zro.

Savet e voe ken uhel hag he dremm, a venn e strinke dija ur bern goulennnoù na c'hortozent respont ebet. « Pelec'h e oas ? Perak out bet kuit ? Ha maget out bet ? Unan bennak a zo bet drouk ganit ?

Lâr din 'ta ma c'hello Mamm-gozh-rouanez-ar-gouren ober e afer dezhañ ! »

Kreñvoc'h e oa an disamm eget ar fulor, ha diskargañ a reas anezhi war al leur pa anavezias Sir Thomaz, n'he doa ket gwelet o fiñval abaoe pell, ha lezel a reas anezhañ da boket d'he dorn evel un Itron, ha pediñ a reas an holl da vont-tre a-benn tommañ dirak an tan, ma voe servijet dezho banneoù tomm gant Goulven.

« N'on ket boaz da intreal en tier pa vezan pedet d'hen ober, a lâras an Tad Nedeleg da Vamm-gozh. Evel ma ouezit, e kavan gwell dont didrouz pa vez kousket an dud. Steuziet eo un ezel stlejel ha bez e rankan kavout anezhañ ar buanañ ar gwellañ, rak warc'hoazh e vo an dasparzh vras. »

D'ar mare-se , e klevet trouzioù karnioù o tiskenn an diri.

- Amañ emañ, a lâras Faro, sec'h, dindan sae-kambr Nola.
- Faro, petra a c'hoarvez ganit ? Perak bezañ kuitaet ar Fabrik Vras hep lavar grik ?
Fromidik e oa an Tad Nedeleg.
- N'em boa ket c'hoant chom en Hanternoz ken. Ne garan ket Nedeleg. Met ur plas vak a oa amañ ha komprenet em eus e oa un degouezh a-feson evidon. Dreist-holl pa 'm eus roet da seizenn o lâret e oas bet debret gant ar bleiz !
- Ha ma c'hemenadenn ? Eme Nola. Ar pezh a zedenne ac'hanout a oa ar chomlec'h war ar golo-lizher am boa fiziet dit, tra ken, ha laosket az peus Mamm-gozh da chalañ.
- Evel-just. Ken glac'haret e oa ma oa frealzus dezhi kaout ul loen doñvet da garout.
Ur plac'hig vihan a-enep d'ur c'harv, brav eo an eskemm. Divabrant an Tad Nedeleg a oa roufennet hag e zivjod ken ruz hag e vantell.
- Ur vezh eo ! Pep hinienn a vez hep e bar. Ne vo ket anv en-dro eus un darvoud a seurt-se.

Biskoazh !

- A-du on ganit. Setu perak e rankoc'h en em zibab hepdon, a daolas Faro. Ne zistroan ket d'ar Fabrik Vras. Echu eo. Hunvreal a ran gant beajoù, dizoloiñ saloñsoù kenediñ, gwelet tennerien-poltriji bount-divount evit dont a-benn da lurr'hskeudenniñ ac'hanon. C'hoant em eus bezañ... ur steredenn veur ! Faro a yae etrezek an diavaez, etrezek e zazont.
- M'emañ kont evel-se e hetan chañs vat dit, a respontas an Tad Nedeleg, dipitet, tra ma yae Faro, fier, hep treiñ kein. Kerzhout a reas en noz didrouz ha steuziañ etre ar gwez saptreñval.
- Penaos e c'hellan dasparzh ar profoù gant un diouer a c'harv ? Bez e rankan aozañ un emvod war ar prim da c'houlenn o ali gant al lutuned ! Lonkañ a reas e dasennad en un tennad da vont gant e hent. Ne oa ket amzer da goll.
- Me a vo laouen da vezañ ezel ar stlejel, a ginnigas an aotomat. Gant skoazell ma biñsoù-tro, e c'hellan nijal e-pad pell ha kemer perzh da garg ar pakadoù. Ma ne zirenk ket ac'hanout, mignonez kaezh, en em ouestlan d'ar Fabrik Vras.
- Er c'hontrol, a lâras Nola. Laouen e vin evidout. Ha pa vo echu an droiad, e c'helli bezañ eurus gant da zañsorez ; Treiñ a ri he alc'hwez ha treiñ a raio da hini, hag e giz-se, ne baouezoc'h morse ho tañs-tro.

Pa zispartjont, an Tad Nedeleg a lâras da Nola e oa bet ur gwir blijadur d'ober anaouedegezh ganti.

A-benn nebeud, e vefe re vras evit distreiñ d'al lec'h ma oar tizhout ar vugale vihan hepken.

Koulskoude, ne zisoñfe-hi morse peseurt burzhud a oa hini nedeleg. Owen a briatas anezhi, ha lentik e ouzhpennas « Gouzout a rez, me zo me e servij al lizhiri...neuze... » « gallet a rimp skrivañ en eil d'eben » a lârajont a-unton. Ar c'harv a gemere e lañs dre ar prad e keit ma sache kreñv Sir Thomaz war e gordennig, hag int da nijal en aer. Ne oa nemet ur stumm munud anezho en noz stergann, ur pik, hag echu.

Nola a lâras da Vamm-gozh ne guitafe ket ar gêr ken hep kemenn. Kontañ a reas dezhi ha da C'houlven he zroioù-gaer en o fezh, hag an istor-se a chomas kuzh. Ar sapinenn noazh, ken bras ma blege e benn dindan an treustoù, a savas ur gridienn birvidik enni gant keloù burzhudus an Hanternoz. Peurrest an nozvezh e klinkajont anezhi, a-raok donedigezh ar gerent.

Mall a oa war Nola dilezel ar profig ouzh he c'hef, e goudor he skourroù glas ha frondus. Met ne ouie ket ha pa vefe hejet ar voul gant Mamm-gozh, e krogfe malzennoù erc'h da gouezhañ tro-dro d'an ti. Er Fabrik Vras e oa cheñchet giz ar roudennoù evit hini ar piz.